

VERSLAG EVALUATIE BEHEER JATSDWINGER 15 APRIL 2004

Aanwezig: Erik Hofman, Geert Dalstra, Gerd Boerema, Mark Ronda (Gemeente Groningen), Rob Koelman (Vleermuiswerkgroep Groningen), Marjolein van Os (De Groene Ruimte)

Aanleiding

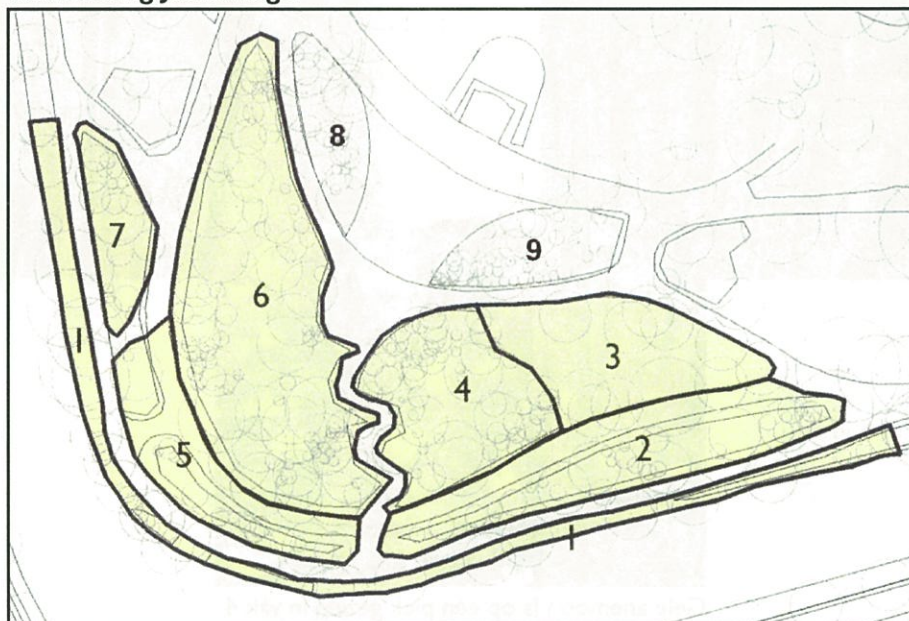
In 1999 is door De Groene Ruimte in opdracht van de gemeente Groningen een ecologisch werkplan voor de Jatsdwinger opgesteld. Het plan bevat overzichtelijke schema's van het te voeren beheer per jaar. De intentie is om de ervaringen met het beheer jaarlijks te evalueren met de groenbeheerders, het praktijkoverleg en De Groene Ruimte. Overzicht van evaluaties tot dusver:

- zomer 1999: werkplan
- 17 januari 2002
- 20 juni 2002
- 5 juni 2003
- 15 april 2004

Tijdens de evaluaties zijn de veldsituatie en het gevoerde beheer vergeleken met de streefbeelden en het voorgestelde beheer in het werkplan. Ook geconstateerde knelpunten in het beheer zijn besproken. Uit elke evaluatie komt een aantal afspraken en aandachtspunten naar voren, die de basis vormen voor het vervolgbeheer. Deze zijn in de volgende actiepunten weergegeven.

Vakindeling Jatsdwinger

Onderscheiden worden een centrale zone, een overgangszone en een randzone.

Streefbeeld centrale zone

- boskarakter versterken
- dicht bos (vak 4 en 6, ook 8 en 9?)
- oude, holle bomen behouden
- 3 vegetatielagen (boomlaag, struiklaag, kruidlaag)
- inheemse soorten (Beuk, Hollandse iep, Haagbeuk, Spaanse aak)
- vak 3: mantel-zoom-vegetatie

Streefbeeld randzone

- bomen van verschillende leeftijd en hoogte, sommige zeer markant
- ondergroei dichte zone: struweel
- ondergroei halfopen zone: ruigte tot 1,5 meter met Zevenblad, Fluitenkruid, Grote brandnetel, Nagelkruid en Kropaar en hier en daar struiken
- ondergroei open zone: alleen kruiden (doorzichten)

Streefbeeld overgangszone

- afwisselend open, halfopen en dichte bosstrook (aansluitend op vak 1)
- in boomlaag bomen van verschillende hoogte (Beuk, Zomereik, Gewone es, Haagbeuk, Hollandse iep, Spaanse aak, Hollandse linde)
- dichte stuk: struiklaag tot 4 meter met Hulst, Eenstijlige meidoorn, opslag van Spaanse aak, Gewone es, Plataan, Hazelaar
- open stuk: tussen bomen een kruidlaag, hier en daar struiken (max. 30 %)
- halfopen stuk: idem, maar struiklaag max. 60 %
- stinzenplanten! (Daslook, Groot heksenkruid)

Doordat het bezoek zo vroeg in het voorjaar plaatsvond, waren de locaties met stinzenplanten goed zichtbaar:

Holwortel staat op veel plaatsen: heel veel in vak 6, veel in de vakken 4, 8 en 9 en hier en daar in de vakken 1, 2 en 5.

Daslook komt hier en daar voor, met name een paar plekken in de vakken 2 en 5 en incidenteel in de vakken 1, 3, 4 en 6.

Gele anemoon is op één plek gezien in vak 4

Actielijst 2004

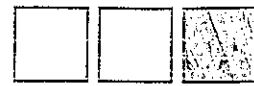
Actie	Waar	Wanneer	Achtergrond
<i>Centrale zone (vak 3, 4, 6, 8 en 9)</i>			
Struiklaag: in de gaten houden of gewenste opslag (Hazelaar, Braam, Spaanse aak) niet overwoekerd wordt door sneeuwbes en Esdoorn. Als dat wel het geval is: Sneeuwbes en Esdoorn verwijderen.	vakken 4 en 6	2004 (hele jaar)	Voor het hele park geldt: als gewenste opslag voldoende gegroeid is pas Sneeuwbes verwijderen, geen open plekken maken.
Resten van de takkenrillen bovenop de dwinger verwijderen. De bovenrand inplanten met grote exemplaren Sleedoorn. In plaats van de takkenrillen groter liggend hout gebruiken dat niet zo makkelijk in brand gestoken wordt. Eventueel hardstenen rand aanbrengen.	vak 4/6	2004	De takkenrillen zijn in brand gestoken. Toch een afscheiding creëren: de looppaden zijn nog steeds zichtbaar.
De stam van de dode lep circa 3 - 4 m inkorten (voor de veiligheid) en laten staan voor paddestoelen, insecten, spechten en dergelijke.	hoek vak 6 (aan de kant van vak 8)	2004	De stam van de dode lep zou in 2003 ingekort worden, is nog niet gebeurd.
Een nieuwe boom naast de dode lep planten. Suggestie: Zomereik, Kastanje, Beuk.	hoek vak 6 (aan de kant van vak 8)	najaar 2004	Zo wordt de open plek opgevuld.

Actie	Waar	Wanneer	Achtergrond
<p>Nazorg van nieuwe aanplant van mantelvegetatie langs de bosrand: in de gaten houden of het goed aanslaat. Eventueel Sneeuwbes/Esdoorn verwijderen als deze de aanplant dreigen te overwoekeren.</p>	vak 3	2004 (hele jaar)	<p>Het streefbeeld is een langzame overgang vanaf vak 4 via een mantel- en zoomvegetatie naar de grazige vegetatie van vak 3. In het voorjaar van 2004 is de mantelvegetatie aangeplant (Hulst, Hazelaar, Spaanse aak, Gelderse roos, Sleedoorn en Hondstroos). Ziet er goed uit (april 2004). In de ondergroei zijn tevens Kraailook en Daslook aanwezig.</p>
<p>Zoomvegetatie: 1x per jaar maaien in augustus tot de lijn tussen de onderste Linde en de onderste Beuk. Nieuwe maaier inlichten over het maaibeheer op deze locatie!</p> 	vak 3	voorjaar 2004	<p>Het streefbeeld is een langzame overgang vanaf vak 4 via een mantel- en zoomvegetatie naar de grazige vegetatie van vak 3. Zoomvegetatie ziet er goed uit (april 2004). Veel Fluitenkruid, verder Speenkruid, Ridderzuring, Madelief, Holwortel, Grote brandnetel, Nagelkruid en Kruijpende boterbloem.</p>
<p>De Vleermuiswerkgroep zal een voorstel doen voor locaties voor vleermuiskasten in het Noorderplantsoen, o.a. op de Jatsdwinger, ter compensatie van verlies van vleermuisbomen.</p>		2004	<p>In 2003 is net buiten de Jatsdwinger een verblijfplaats van Rosse vleermuizen verloren gegaan (een tak van een boom gevallen).</p>

Actie	Waar	Wanneer	Achtergrond
Overgangszone (vakken 2, 5 en 7)			
De takkenrillen blijven aanvullen die de voormalige paden langs de vakken 2 en 5 afschermen. 	vakken 2 en 5	2004 (hele jaar)	De aangeplante struiken zijn goed aangeslagen (april 2004). Het pad groeit al aardig dicht, maar nog niet goed genoeg om de takkenrillen te verwijderen.
Als de in 2004 aangeplante Gewone vlieren voldoende uitgegroeid zijn: Sneeuwbessen er omheen verwijderen (maar geen open plek maken)	rand van vak 2	zomer 2004?	Aan het begin van 2004 zijn Gewone vlieren aangeplant: slaan al aan.
Nazorg Kamperfoelie: controle of het goed aanslaat.	vakken 2 en 5	2004/voorjaar 2005	De Kamperfoelie is goed aangeslagen, loopt al weer uit.
Van de boom met brandschade, net als bij de dode lep, de top afzagen en een deel laten staan. Het afgezaagde deel kan gebruikt worden als afscheiding voor ongewenste paden.	vak 5	2004	De boom met brandschade is dood gegaan. ?
Nazorg van nieuwe aanplant van Beuk en Spaanse aak. Als ze in de zomer wat uitgegroeid zijn de Sneeuwbes in de omgeving van de nieuwe aanplant verwijderen. Geen open plekken maken.	vak 7	zomer 2004	Voorjaar 2004 zijn Beuk en Spaanse aak in dit vak er tussen geplant.
Nazorg van de nieuwe Zomereik: in de gaten houden of hij aanslaat.	vak 7	2004 (hele jaar)	De nieuwe Zomereik is sinds 2003 al 2 keer vervangen omdat hij geknakt was.

aanplant boom

Actie	Waar	Wanneer	Achtergrond
<i>Randzone</i>			
Monitoren of de aanleg van de vooroevers invloed heeft op het gebied. [gemeente]	vak I	2004 (?)	De vooroevers zijn nog niet aangelegd.
<i>Algemeen</i>			
Nagaan of de gegevens van de monitoring van verschillende soorten in het hele Noorderplantsoen aanleiding geven voor aanpassing van het beheer van de Jatsdwinger. [gemeente]	hele Jatsdwinger	2004	Twee maal per jaar vindt monitoring van het hele Noorderplantsoen plaats, waarbij telkens een andere groep flora of fauna onderzocht wordt. In 2003 zijn de vogels, de vijvers en de vleermuizen geïnventariseerd.

Schoolstraat 3
Postbus 400, 6700 AK Wageningen
tel. (0317) 42 39 69
fax (0317) 41 87 58
dgr@dgr.nl
www.dgr.nl

Postbank 5693009
ABN AMRO 53 90 33 995
KvK Arnhem 09055558

Dhr. ing. W. Veldstra
Ruimtelijke Ordening en Economische
Zaken
Postbus 7081
9701 JB GRONINGEN

Betreft: Jatsdwinger

Wageningen, 3 september 2004

Beste Wout,

Hierbij ontvang je in drievoud het verslag van de excursie op 15 april in de Jatsdwinger. Mijn excuses dat het zo lang is blijven liggen.

Voor 16 september hebben wij een nieuwe afspraak staan voor een excursie. We hadden het er over gehad om dan de overige dwingers te gaan bekijken. Moeten daarvoor nog mensen uitgenodigd worden?

Met vriendelijke groeten,
De Groene Ruimte BV,

ir. Marjolein van Os

*de vestiging afspraak
door Mark volgt.*

